

Per l'estabilitat del professorat a la Universitat Pompeu Fabra: Evolució del professorat UPF 1998-2007

Elaborat per la JPDI i el Comitè d'Empresa PDI

Gener 2009

Introducció

Fa un any aproximadament la Junta de Personal Docent i Investigador (JPDI) i el Comitè D'Empresa PDI, vàrem publicar en les nostres pàgines webs un document¹ amb taules i gràfics sobre l'evolució de l'estabilitat del professorat UPF. Aquell document va suscitar les vives protestes dels estaments directius de la universitat. Un temps més tard i després de consensuar els criteris d'assignació dels diferents col·lectius entre la direcció de la UPF i els representants legals del professorat els tornem a fer públics amb les modificacions pertinents.

No obstant, s'ha de tornar a subratllar que l'evolució de l'estabilització del nostre professorat ens mostra una corba absolutament plana. I això no és producte de que en la nostra estructura de professorat l'estabilitat sigui d'entrada alta, ja que com es pot veure en el darrer gràfic la UPF està en la cua de les universitats espanyoles; com també estem molt allunyats de l'acompliment dels criteris establerts en la Ley Orgànica de Universidades (LOU) de 2001 i en la Ley Orgànica de modificació de l'anterior (LOMLOU) de 2007.

A pesar de tot això i com ja insistíem en aquell document, volem tornar a plantejar la necessitat d'establir un camp comú d'enteniment i planificació a l'entorn dels criteris d'estabilització del professorat (planta de professorat). Els reptes de la Universitat catalana i espanyola han d'afrontar-se amb el personal suficient i amb garanties d'estabilitat. La Pompeu Fabra, tampoc no ha de ser una excepció en aquest sentit. Precarietat no és sinònim de treball bo i de qualitat. Per això convidem a reflexionar al voltant de la següent pregunta: Per què no introduir entre els criteris d'excel·lència i eficàcia, dels que tant es parla en abstracte, criteris específics i homologats internacionalment que siguin sinònim de treball digne i de qualitat? Uns criteris que permetin desenvolupar una bona gestió, una bona recerca, una bona docència i una bona qualitat de vida laboral i col·locar a la UPF com a capdavantera també en el camp del treball, l'ocupació i les relacions laborals (si es prefereix, les relacions socials de treball).

Comentaris dels gràfics.

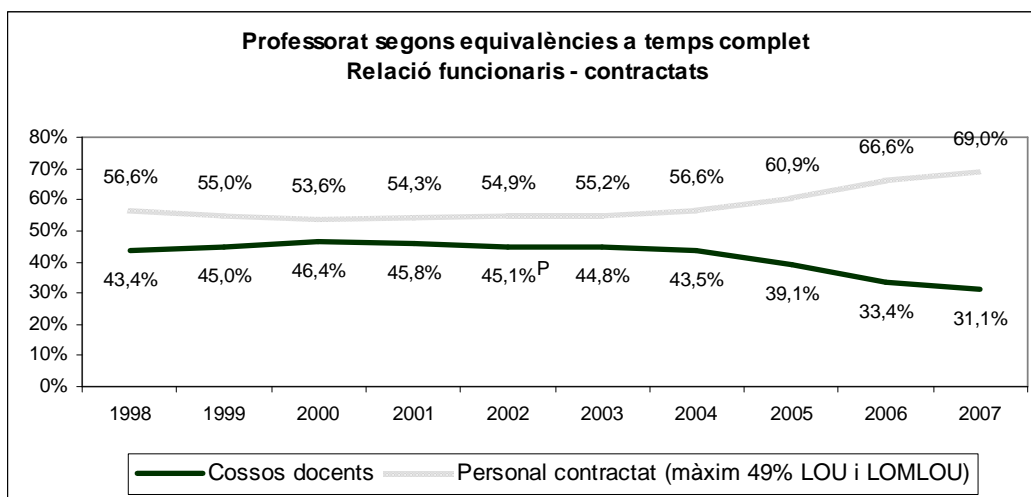
Començarem pels gràfics més rellevants, aquells en els que el consens i la col·laboració entre els representants legals del professorat i la direcció de la UPF ha implicat un major esforç i, per tant, reflecteixen els nombres de referència per qualsevol planificació de futur. En aquests primers gràfics no es compten persones, sinó persones equivalents a temps complet en termes de docència.

¹ Document que porta per títol "Trets generals de l'evolució de l'estabilitat del professorat a la UPF 1992-2007", publicat a la web el 15-02-2008.

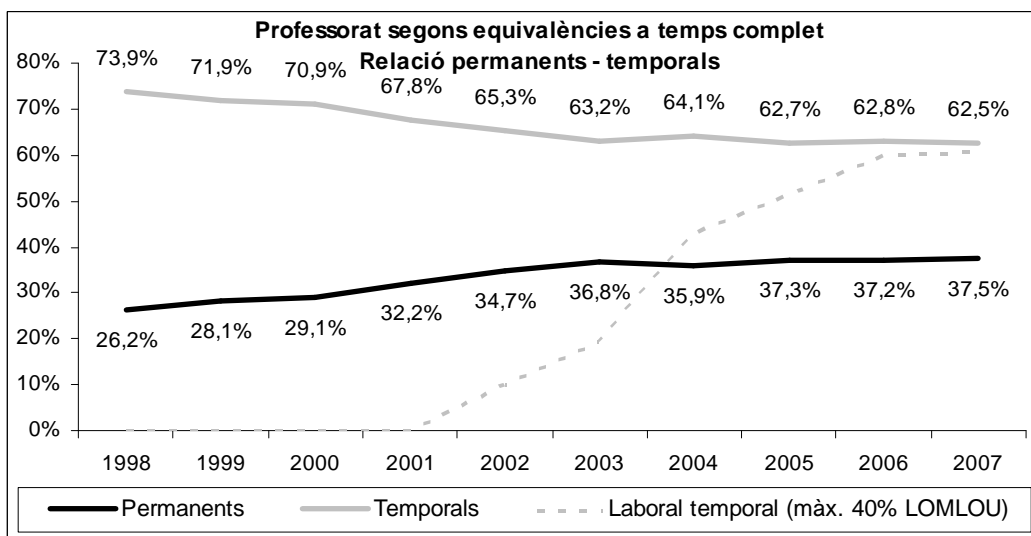
Així en el gràfic 1 es mostra la relació entre cossos docents funcionaris (inclosos els interins) i el professorat contractat (permanent i temporal). La LOU i la LOMLOU estableixen² que el personal contractat ha de representar un màxim del 49% del total del professorat (exclosos personal de recerca i becaris). Com podem observar estem al 69%, és a dir vint punts per sobre i, en els darrers anys s'ha donat un lleuger repunt.

En el gràfic 2 es mostra la relació entre professorat permanent (funcionaris i contractats) i professorat temporal (inclosos els interins dels cossos docents). La LOMLOU explicita³ que el professorat temporal ha de representar un màxim del 40% sobre el total (exclosos el personal de recerca i els becaris que, no obstant, tant els uns com els altres desenvolupen docència). Aquí el diferencial entre el que hauria de ser segons la LOU i el que succeeix a la UPF és encara més elevat (40% i 62,5%, respectivament). La línia trencada mostra el creixement dels contractats LOU, que han anat substituint progressivament als temporals pre-LOU.

Gràfic 1

Gràfic 2

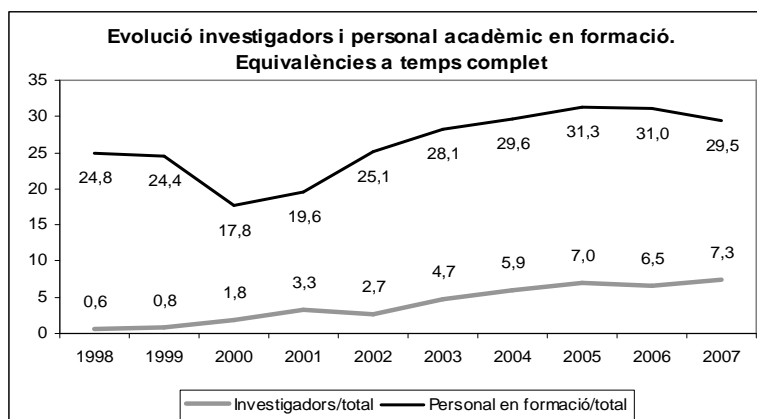
² Vegeu article 48.1 de la LOU i ratificació en article 48.4 de la LOMLOU.

³ Vegeu article 48.5 de la LOMLOU.

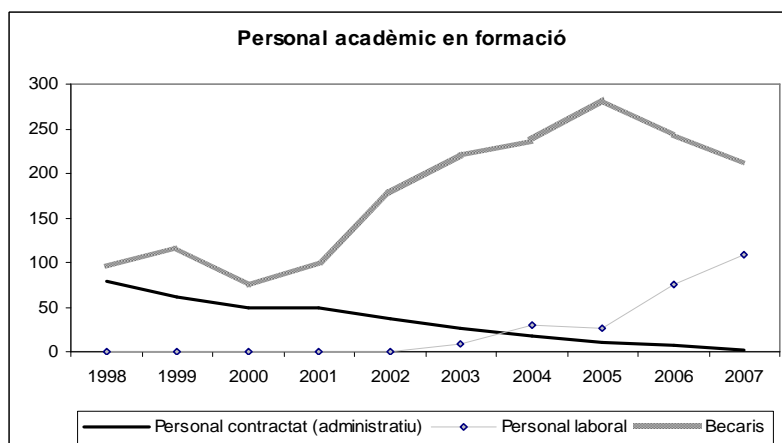
Hi ha dos gràfics més que volem remarcar. En primer lloc tot anunciant que ni en les estadístiques del Ministeri, ni tampoc en les de la resta de les universitats s'inclou ni el personal de recerca, ni els becaris de diferent tipus (tot i que ara una bona part tenen un contracte laboral i no administratiu, com era el cas abans de la LOU), en els informes sobre el professorat. Nosaltres, no obstant, els incloem en aquest informe per tal de deixar constància de com evolucionen i, també, per remarcar que és una qüestió que ens preocupa per les possibilitats perverses del seu desenvolupament com a reserva de mà d'obra barata. També creiem que és injust i poc saludable no incorporar en les estadístiques oficials als becaris, donat que estan integrats en els departaments i s'encarreguen en conjunt d'una bona part de la docència. Entenem que conformen figures laborals especials, però no compartim la seva invisibilització.

En el gràfic 3 –també elaborat sobre la base de equivalents a temps complet i sumant tot tipus de professorat en el total que serveix de base a l'obtenció final de taxes de personal de recerca o acadèmic en formació- s'observa el relatiu creixement del personal investigador, més palpable a partir de l'any 2000, fins a assolir el 7,3% en 2007. També el mateix any i, després d'una davallada –segurament fruit de l'adaptació, o les incerteses del canvi legislatiu- augmenta la presència de becaris, fins el 30% aproximadament dels 3 darrers anys. En el gràfic 4 s'observa la transformació que ha suposat la LOU pel personal acadèmic en formació (ajudants i becaris); és a dir la substitució del personal en formació amb contracte administratiu per personal laboral i l'augment dels becaris.

Gràfic 3

Gràfic 4

Annex

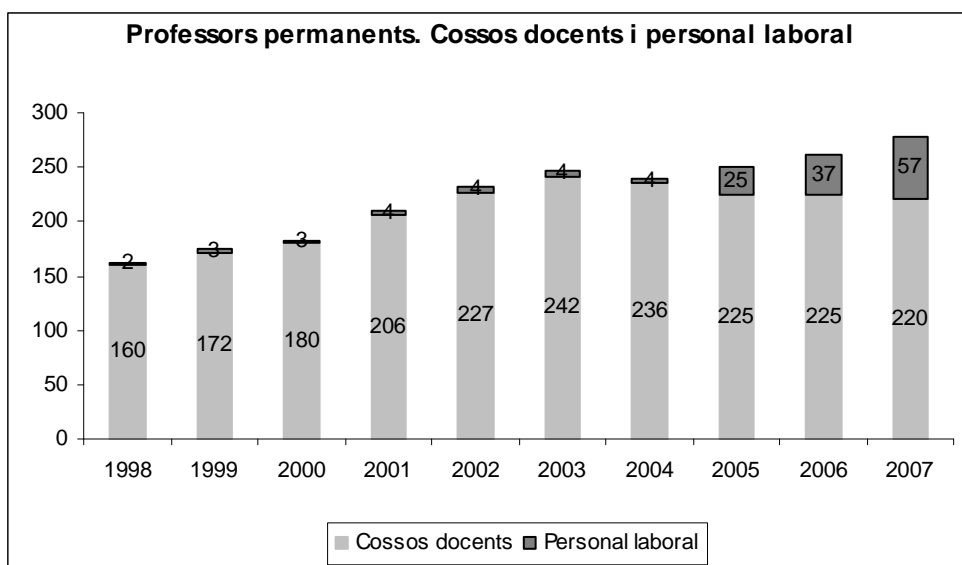
Els gràfics que segueixen ja només són orientatius, però en tot cas s'han d'incloure perquè aquí es té en compte no equivalències sinó persones i, en tot cas, l'evolució de l'estabilitat del professorat segueix unes tendències similars.

En el gràfic 5 s'observen en nombres absoluts l'evolució del professorat permanent: cossos docents i personal laboral. Aquests darrers (agregats i catedràtics laborals i col·laboradors permanents) són la porció important del creixement entre el professorat permanent. Remarquem aquí, no obstant, que no és així en les universitats de la resta d'Espanya en les que la contractació laboral és una fase més de la carrera que culmina en els cossos docents (funcionaris).

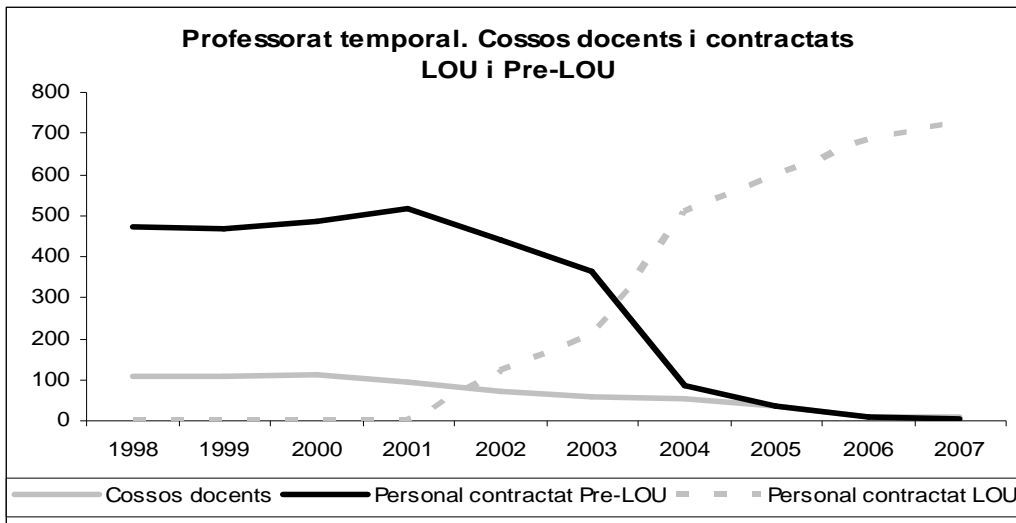
El gràfic 6 mostra l'evolució en nombres absoluts dels professors temporals dels cossos docents (interins) i contractats laborals, així com el canvi de figures de professorat (pre-LOU i LOU). En tot cas, la desaparició dels interins és pràcticament absoluta, mentre que els temporals pre-LOU i LOU dibuixen la típica tisora.

Finalment els gràfics 7 i 8 mostren, tot reflectint persones o professors, la mateixa evolució que els gràfics 1 i 2 (construïts amb base a les equivalències a temps complet).

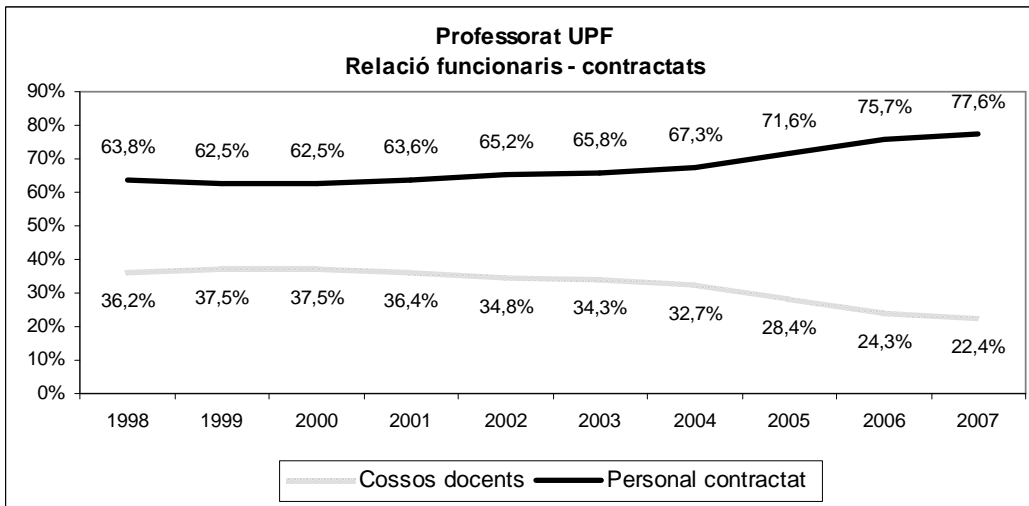
Gràfic 5

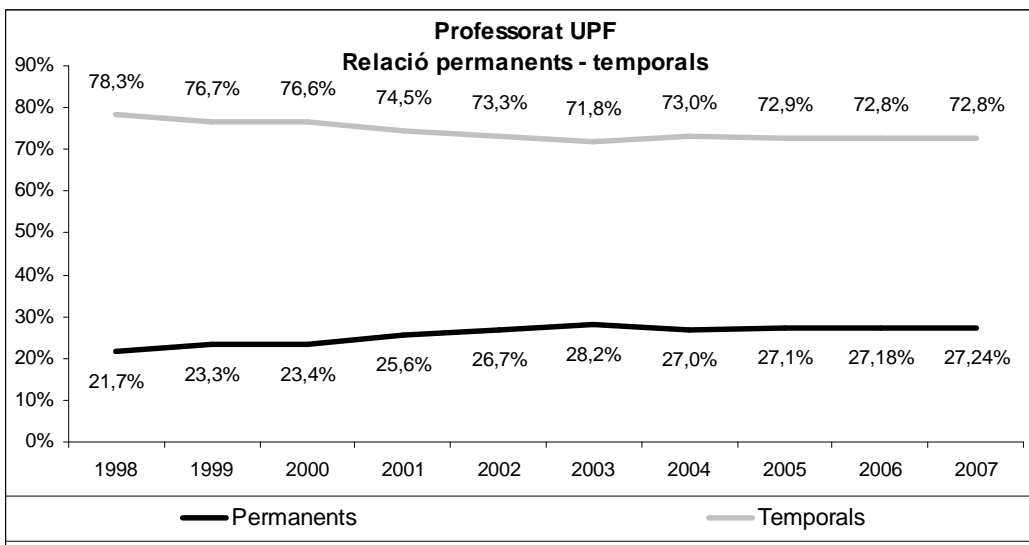
Gràfic 6

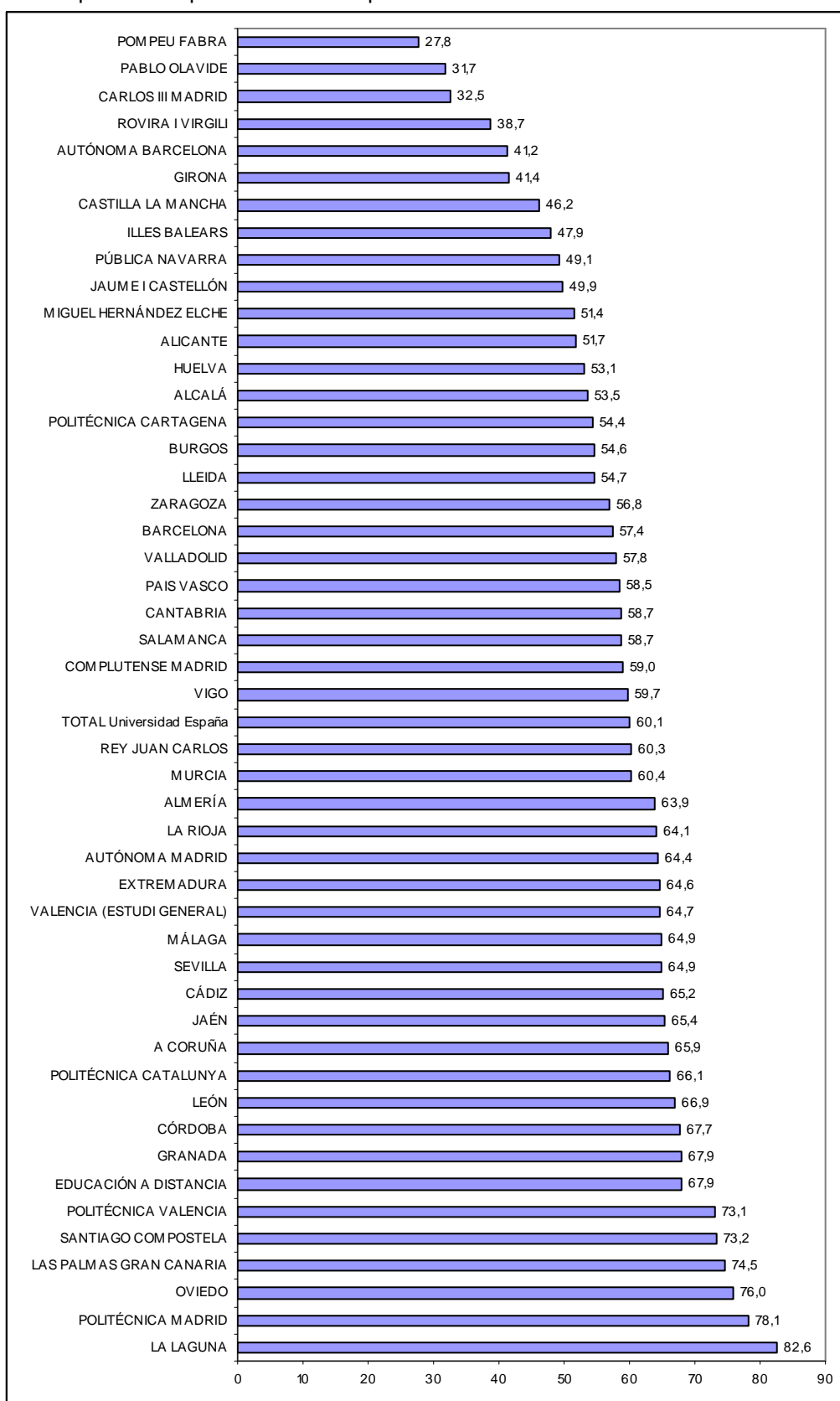
Gràfic 7

Gràfic 8

PDI de les universitats públiques espanyoles – Curs 2006/2007
 Relació professors permanents /total professorat

Font: http://www.micinn.es/univ/ccuniv/html/estadistica/personales/curso2006-2007/Profesorado_2006_2007/